

Άρθρο 107

Τροποποιήσεις του ν . 4412/2016 (Α ' 147)

1. Η παρ. 5 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016 (Α' 147), αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η αθέτηση της υποχρέωσης της παραγράφου 2 συνιστά σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα του οικονομικού φορέα κατά την έννοια της περίπτωσης θ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις. Ειδικά, κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, ως σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα νοούνται ιδίως τα προβλεπόμενα στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (Α' 115).».

2. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) να απαιτούνται προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014.».

3. Η παρ. 3 του άρθρου 67 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και στις δημόσιες συμβάσεις κάτω των ορίων, του άρθρου 121 οι οποίες διενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου.».

4. Μετά την περίπτωση γγ' και πριν την περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για τα προηγούμενα στάδια της κατακύρωσης η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους συμμετέχοντες στην περίπτωση απόρριψης της προσφοράς τους και εφόσον δεν έχει ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή ή ένδικο βοήθημα ή έχει εκπνεύσει άπρακτη η προθεσμία άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής ή ένδικων βοηθημάτων ή έχει λάβει χώρα παραίτησης από το δικαίωμα άσκησης αυτών ή αυτά έχουν απορριφθεί αμετακλήτως.».

5. Στην περίπτωση η' της παρ. 4 του άρθρου 72 του ν. 4412/2016, η φράση «ημερομηνία διενέργειας» αντικαθίσταται από τη φράση «καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών».

6. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 73 η λέξη «τελεσίδικη» αντικαθίσταται από τη λέξη «αμετάκλητη».

7. Τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 1 του άρθρου 73 αντικαθίστανται ως εξής:

«Η υποχρέωση αποκλεισμού οικονομικού φορέα εφαρμόζεται επίσης όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό. Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά:

αα) στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (Ι.Κ.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.), τους διαχειριστές,

ββ) στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), τον διευθύνοντα σύμβουλο, καθώς και όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου,

γγ) στις περιπτώσεις των συνεταιρισμών τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.».

8. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις

παραγράφους 1, 2γ και 4 μπορεί να προσκομίζει στοιχεία προ κειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού.».

9. Στο άρθρο 73 του ν. 4412/2016 προστίθενται παράγραφοι 10 και 11, που έχουν ως εξής:

«10. Εάν η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, ορίζεται ότι στις περιπτώσεις της παραγράφου 1 η περίοδος αυτή ανέρχεται σε πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με αμετάκλητη απόφαση και στις περιπτώσεις της παραγράφου 4 στα τρία (3) έτη από την ημερομηνία του σχετικού γεγονότος.

11. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε δημόσιες συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ίση ή κατώτερη των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α..».

10. Η παράγραφος 1 του άρθρου 74 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης μιας δημόσιας σύμβασης διαπιστωθεί ότι συντρέχει στο πρόσωπο ενός οικονομικού φορέα ένας από τους λόγους αποκλεισμού των παραγράφων 1, 2γ και 4 του άρθρου 73 κι ο οικονομικός φορέας δεν λάβει τα μέτρα για να αποδείξει την αξιοπιστία του, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 7 του άρθρου 73 μπορεί να επιβληθεί εις βάρος του αποκλεισμός από τη συμμετοχή σε εν εξελίξει και μελλοντικές διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων για εύλογο χρονικό διάστημα.».

11. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 74 αντικαθίσταται ως εξής:

«Εάν η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθορισθεί από τελεσίδικη απόφαση, η μέγιστη περίοδος αποκλεισμού δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με αμετάκλητη απόφαση στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 73 και τα τρία (3) έτη από την ημερομηνία του σχετικού γεγονότος στις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2γ και 4 του άρθρου 73 .».

12. Η παρ. 5 του άρθρου 74 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Ο αποκλεισμός οικονομικού φορέα από διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων του παρόντος Βιβλίου, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, επιφέρει αυτοδίκαια και τον αποκλεισμό του από μελλοντικές ή εν εξελίξει διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έργων, προμηθειών, υπηρεσιών του Βιβλίου II (άρθρα 222 έως 338) ή συμβάσεων παραχώρησης έργων και υπηρεσιών του ν. 4413/2016 (Α' 148) για ίσο χρονικό διάστημα.».

13. Μετά το άρθρο 79 του ν. 4412/2016 (Α' 147) προστίθεται άρθρο 79Α ως εξής:

«Άρθρο 79Α

Υπογραφή Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης

1. Κατά την υποβολή του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ) του άρθρου 79, είναι δυνατή, με μόνη την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα η προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 73 για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν.

2. Ως εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, όπως προκύπτει από το ισχύον καταστατικό ή το πρακτικό εκπροσώπησής του κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης.

3. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και για την υπογραφή του Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης

(ΤΕΥΔ) το οποίο εκδίδει η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.).».

Το παρόν άρθρο έχει εφαρμογή και για τις διαδικασίες σύναψης που είναι σε εξέλιξη και είναι στο στάδιο πριν την κατακύρωση. [3]

14. Μετά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 80 του ν. 4412/2016 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά τα αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα μπορούν να συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο.».

15. Στο τέλος του άρθρου 80 του ν. 4412/2016 προστίθεται παράγραφος 11 ως εξής:

«11. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε δημόσιες συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ίση ή κατώτερη των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ).».

16. Στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 91 του ν. 4412/2016 η φράση «υπό τους όρους της παραγράφου 4 του άρθρου 73» αντικαθίσταται από τη φράση «υπό τους όρους της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73».

17. Μετά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 92 του ν. 4412/2016 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά, τα αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα μπορούν να συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο.».

18. Η παρ. 4 του άρθρου 100 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Τα αποτελέσματα κάθε σταδίου επικυρώνονται με απόφαση του αποφαινόμενου οργάνου της αναθέτουσας αρχής, η οποία κοινοποιείται με επιμέλεια αυτής στους προσφέροντες ή στους συμμετέχοντες. Ειδικά, για τις συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, πλέον ΦΠΑ, που δεν διενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα, εκδίδεται μία απόφαση, κατά τα ανωτέρω, ανεξαρτήτως του κριτηρίου ανάθεσης. Για τις συμβάσεις με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, μόνο βάσει τιμής ανεξαρτήτως ποσού και ανεξαρτήτως διαδικασίας, εκδίδεται μια απόφαση, με την οποία επικυρώνονται τα αποτελέσματα: α) όλων των σταδίων της παραγράφου 2 στην περίπτωση ανοικτής διαδικασίας και β) του δεύτερου σταδίου, ήτοι της υποβολής προσφορών, στην περίπτωση κλειστής διαδικασίας και ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση. Κατά των ανωτέρω αποφάσεων χωρεί ένσταση, σύμφωνα με το άρθρο 127 για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία έως και εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, προ ΦΠΑ, ή η, σύμφωνα με το άρθρο 360, προδικαστική προσφυγή για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, προ ΦΠΑ.».

19. Η παρ. 1 του άρθρου 103 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας, που καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ούτε μεγαλύτερη των είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74) όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75 έως 78. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην αναθέτουσα αρχή σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος παραδίδεται στο αρμόδιο όργανο αξιολόγησης.».

20. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 103 του ν. 4412/2016 διαγράφεται η φράση «ο προσωρινός ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος» και αντικαθίσταται από τη φράση «απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου».

21. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 103 του ν. 4412/2016 διαγράφεται η φράση «κηρύσσεται έκπτωτος » και αντικαθίσταται από τη φράση «απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου».

22. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 103 του ν. 4412/2016 διαγράφεται η φράση «ο προσωρινός ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος » και αντικαθίσταται από τη φράση «απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου».

23. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 103 διαγράφεται η φράση «είτε για την κήρυξη του προσωρινού αναδόχου ως έκπτωτου».

24. Το δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 104 του ν. 4412/2016, ήτοι από τη φράση «Στην απόφαση κατακύρωσης αναφέρονται υποχρεωτικά...» έως και τη φράση «... της σύμβασης ποσοστού, απαιτείται προηγούμενη αποδοχή από τον προμηθευτή.» διαγράφονται.

25. Η παρ. 1 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στην απόφαση κατακύρωσης αναφέρονται υποχρεωτικά οι προθεσμίες για την αναστολή της σύναψης της σύμβασης, σύμφωνα με τα άρθρα 360 και επόμενα. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών ή παροχής γενικών υπηρεσιών, το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, με αιτιολογημένη εισήγησή του, μπορεί να προτείνει την κατακύρωση της σύμβασης για ολόκληρη ή μεγαλύτερη ή μικρότερη ποσότητα κατά ποσοστό στα εκατό, που θα καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Το ποσοστό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% για διαγωνισμούς προϋπολογισθείσας αξίας μέχρι 100.000 ευρώ περιλαμβανομένου Φ.Π.Α. και το 15% για διαγωνισμούς προϋπολογισθείσας αξίας από 100.001 ευρώ και άνω περιλαμβανομένου Φ.Π.Α. στην περίπτωση της μεγαλύτερης ποσότητας ή το 50% στην περίπτωση μικρότερης ποσότητας. Για κατακύρωση μέρους της ποσότητας κάτω του καθοριζόμενου από τα έγγραφα της σύμβασης ποσοστού, απαιτείται προηγούμενη αποδοχή από τον προμηθευτή.».

26. Η περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016, τροποποιείται ως εξής:

«γ) κοινοποίηση της απόφασης κατακύρωσης στον προσωρινό ανάδοχο, εφόσον ο τελευταίος υποβάλει επικαιροποιημένα τα δικαιολογητικά του άρθρου 80 και μόνον στην περίπτωση του προσυμβατικού ελέγχου ή της άσκησης προδικαστικής προσφυγής και ενδίκων μέσων κατά της απόφασης κατακύρωσης, έπειτα από σχετική πρόσκληση.».

27. Στην παρ. 4 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016 η φράση «εντός είκοσι (20) ημερών» αντικαθίσταται από τη φράση «θέτοντάς του προθεσμία που δε μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι (20) ημέρες».

28. Στην παρ. 6 του άρθρου 119 του ν. 4412/2016 προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Το σχετικό συμφωνητικό όπου απαιτείται υπογράφεται από αυτόν.».

29. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 121 του ν. 4412/2016 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Σε περίπτωση που επείγουσα κατάσταση δεόντως τεκμηριωμένη από την αναθέτουσα αρχή καθιστά αδύνατη την τήρηση της ελάχιστης προθεσμίας που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ορίζουν ελάχιστη προθεσμία που δεν είναι μικρότερη των δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ.».

30. Στον τίτλο του άρθρου 127 του ν. 4412/2016 η φράση «με εκτιμώμενη αξία κάτω από 60.000 ευρώ» αντικαθίσταται από τη φράση «με εκτιμώμενη αξία κατώτερη ή ίση των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ».

31. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 127 του ν. 4412/2016 η φράση με «εκτιμώμενη αξία κάτω των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ» αντικαθίσταται από τη φράση «με εκτιμώμενη αξία κατώτερη ή ίση των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ».

32. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 127 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η ένσταση κατά της διακήρυξης υποβάλλεται σε προθεσμία που εκτείνεται μέχρι το ήμισυ του χρονικού διαστήματος από τη δημοσίευση της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών. Για τον υπολογισμό της προθεσμίας αυτής συνυπολογίζονται και οι ημερομηνίες της δημοσίευσης και της υποβολής των προσφορών.»

33. Η παρ. 2 του άρθρου 127 του ν. 4412/2016, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η ένσταση υποβάλλεται ενώπιον της αναθέτουσας αρχής, η οποία αποφασίζει, σύμφωνα με τα οριζόμενα και στο άρθρο 221, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της ένστασης η οποία μπορεί να γίνει και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με το άρθρο 376 παράγραφος 11. Στην περίπτωση της ένστασης κατά της διακήρυξης ή της πρόσκλησης η ανάθετουσα αρχή αποφασίζει σε κάθε περίπτωση πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών. Με την άπρακτη πάροδο των ανωτέρω προθεσμιών τεκμαίρεται η απόρριψη της ένστασης. Για το παραδεκτό της άσκησης ένστασης, απαιτείται, με την κατάθεση της ένστασης, η καταβολή παραβόλου, υπέρ του Δημοσίου, ποσού ίσου με το ένα τοις εκατό (1%) επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης. Το παράβολο αυτό αποτελεί δημόσιο έσοδο. Το παράβολο επιστρέφεται με πράξη της αναθέτουσας αρχής, αν η ένσταση γίνει δεκτή ή μερικώς δεκτή από το αποφασίζον διοικητικό όργανο. Στις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών επιστημονικών υπηρεσιών, για την ένσταση κατά της διακήρυξης ή της πρόσκλησης γνωμοδοτεί το αρμόδιο τεχνικό συμβούλιο.»

34. Στην περίπτωση γ' της παρ. 4 του άρθρου 200 του ν. 4412/2016 διαγράφεται η φράση «που να αναφέρει την ένδειξη «Εξοφλήθηκε»» και η περίπτωση δ' διαγράφεται.

35. Η περίπτωση ε' της παρ. 4 του άρθρου 200 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«ε) Πιστοποιητικά Φορολογικής Ενημερότητας και Ασφαλιστικής Ενημερότητας σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.»

36. Η περίπτωση δ' της παρ. 5 του άρθρου 200 του ν. 4412/2016 διαγράφεται και η περίπτωση δ' αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Πιστοποιητικά Φορολογικής Ενημερότητας και Ασφαλιστικής Ενημερότητας σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.»

37. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 205 του ν. 4412/ 2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«Επί της προσφυγής, αποφασίζει το αρμοδίως αποφαινόμενο όργανο, ύστερα από γνωμοδότηση του προβλεπόμενου στις περιπτώσεις β' και δ' της παραγράφου 11 του άρθρου 221 οργάνου.»

38. Η περίπτωση η' της παρ. 1 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«η) γνωμοδοτούν για τις προβλεπόμενες στον παρόντα νόμο ενστάσεις και προσφυγές που υποβάλλονται ενώπιον της αναθέτουσας αρχής ή της Προϊσταμένης Αρχής κατά το στάδιο της ανάθεσης και εκτέλεσης.»

39. Προστίθεται περίπτωση ζ' στην παρ. 11 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016 ως εξής:

«ζ) Η Επιτροπή της περίπτωσης β' εισηγείται και για ζητήματα τροποποίησης των συμβάσεων προμηθειών, σύμφωνα με το άρθρο 132 με την επιφύλαξη του άρθρου 41.»

40. Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 258 του ν. 4412/2016 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Τη συνδρομή των ανωτέρω απαιτήσεων εισηγείται η Διεύθυνση Ανάπτυξης και Τεχνικής Στήριξης Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗ ΔΗΣ) της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή στον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης.».

41. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 259 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) να απαιτούνται προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014.».

42. Η παρ. 3 του άρθρου 297 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται αναλόγως και στις δημόσιες συμβάσεις κάτω των ορίων, οι οποίες διενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου.».

43. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 302 του ν. 4412/ 2016 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για τα προηγούμενα στάδια της κατακύρωσης η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους συμμετέχοντες στην περίπτωση απόρριψης της προσφοράς τους και εφόσον δεν έχει ασκηθεί ένδικο μέσο ή έχει εκπνεύσει άπρακτη η προθεσμία άσκησης ένδικων μέσων ή παραίτησης από αυτά.».

44. Στην παρ. 4 του άρθρου 302 του ν. 4412/2016, η φράση «ημερομηνία διενέργειας» αντικαθίσταται από τη φράση «καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών».

45. Η παρ. 1 του άρθρου 305 του ν. 4412/2016 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Οι αντικειμενικοί κανόνες, οι λόγοι αποκλεισμού και τα κριτήρια για την επιλογή των οικονομικών φορέων που υποβάλλουν αίτηση προεπιλογής σε ένα σύστημα προεπιλογής, καθώς και οι αντικειμενικοί κανόνες, οι λόγοι αποκλεισμού και τα κριτήρια για την επιλογή των υποψηφίων και των προσφερόντων σε ανοικτή διαδικασία, σε κλειστή διαδικασία, σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, σε ανταγωνιστικό διάλογο, σε σύμπραξη καινοτομίας, σε συνοπτικό διαγωνισμό ή σε απευθείας ανάθεση, μπορούν να περιλαμβάνουν τους λόγους αποκλεισμού που παρατίθενται στο άρθρο 73, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτό. Όταν ένας αναθέτων φορέας είναι αναθέτουσα αρχή, οι εν λόγω κανόνες περιλαμβάνουν τους λόγους αποκλεισμού που απαριθμούνται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 73, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο.».

46. Η παρ. 1 του άρθρου 306 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν οι κανόνες και οι λόγοι αποκλεισμού περιλαμβάνουν τους λόγους αποκλεισμού που παρατίθενται στο άρθρο 73 και διαπιστωθεί ότι συντρέχει στο πρόσωπο ενός οικονομικού φορέα ένας από τους λόγους αποκλεισμού των παραγράφων 1, 2γ και 4 του άρθρου 73, και ο οικονομικός φορέας δεν λάβει τα μέτρα για να αποδείξει την αξιοπιστία του, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 7 του άρθρου 73, δύναται να επιβληθεί εις βάρος του αποκλεισμός από τη συμμετοχή σε εν εξελίξει και μελλοντικές διαδικασίες σύναψης συμβάσεων για εύλογο χρονικό διάστημα.».

47. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 331 του ν. 4412/2016 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αν επείγουσα κατάσταση, δεόντως τεκμηριωμένη από τον αναθέτοντα φορέα, καθιστά αδύνατη την τήρηση της ελάχιστης προθεσμίας που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να ορίζουν ελάχιστη προθεσμία που δεν είναι μικρότερη των 15 ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ.».

48. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 340 του ν. 4412/2016, μετά τη φράση «για την ορθή εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων, και» προστίθεται η φράση «μέσω

της ιστοσελίδας της, και».

49. Στην παρ. 1 του άρθρου 346 του ν. 4412/2016, η φράση «των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1» αντικαθίσταται από τη φράση «των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 2 του άρθρου 1».

50. Προστίθεται περίπτωση 85 στην παρ. 1 του άρθρου 377 του ν. 4412/2016, ως εξής:

«85) της περίπτωσης β' της παραγράφου VII του άρθρου 186, της παρ. 8 του άρθρου 194 και της παρ. 5 του άρθρου 196 του ν. 3852/2010 (Α' 87),».

51. Η περίπτωση 29 της παρ. 1 του άρθρου 377 του ν. 4412/2016 διαγράφεται.

52. Δαπάνες μέχρι δύο χιλιάδες πεντακόσια (2.500) ευρώ, που πραγματοποιήθηκαν από 9.8.2016 μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, στο πλαίσιο διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων του ν. 4412/2016 χωρίς την προσκόμιση των δικαιολογητικών του άρθρου 80 και σύμφωνα με του όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου αυτού, λογίζονται νόμιμες.

53. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 379 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η ισχύς του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 38 αρχίζει από 1.6.2018.». [2]

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

[1] **Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ 6796/16.11.2017: Ενημέρωση για τη δημοσίευση του ν. 4497/2017 (Α' 171) - Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4412/2016.**

[2] Σύμφωνα με την τελευταία παράγραφο της υπ' αριθμ. 4495/15.01.2018 εγκυκλίου Υπ. Οικονομίας & Ανάπτυξης: "Τέλος, επισημαίνεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 107 του ν. 4497/2017, πλην της προσθήκης του άρθρου 79Α στο ν. 4412/2016 για το οποίο προβλέφθηκε ειδική ρύθμιση, δεν έχουν αναδρομική ισχύ και κατά συνέπεια δεν εφαρμόζονται σε εκκρεμείς διαγωνιστικές διαδικασίες."